

Hrvatska glagoljica na portalu Glagoljica.hr

dr. sc. Irena Galić Bešker

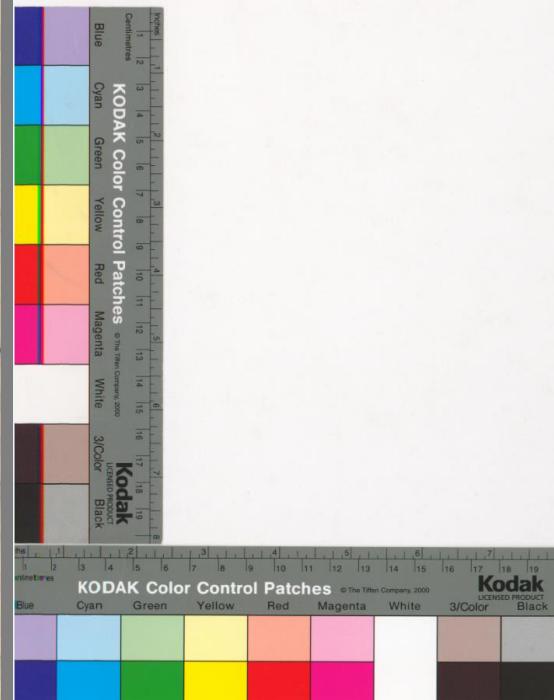
dr. sc. Sofija Klarin Zadravec

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

8. festival hrvatskih digitalizacijskih projekata, Zagreb, 3. - 4. 5. 2018.

Sadržaj izlaganja

- Projekt Hrvatska glagoljica
- Portal Glagoljica.hr

Projekt Hrvatska glagoljica

- pokrenut u suradnji sa znanstvenim ustanovama (Hrvatski institut za jezik i jezikoslovlje; Staroslavenski institut; Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti) i sveučilišnim knjižnicama (Rijeka, Zadar) u zemlji te s Društvom prijatelja glagoljice
- cilj: na jednome mjestu virtualno okupiti što više građe na glagoljici koja je fizički razdvojena i izgraditi portal s vjerodostojnim podatcima za znanstvenu i stručnu javnost te za sve koji se na bilo koji način bave glagoljicom

Opseg projekta

- izvorna građa na glagoljici: rukopisi i stare knjige kao konvencionalna knjižnična građa
- stručni i znanstveni radovi o glagoljici i glagoljaštvu
→ objavljeni na portalu uz pismeno dopuštenja autorâ
- prikupljanje podataka o građi na glagoljici iz inozemnih knjižnica
- digitalizirana građa okupljena prema mediju izvorne građe (knjige, rukopisi, e-izvori, glazba, vizualna građa, glagoljski natpisi)

Vremenski i prostorni obuhvat

- razdoblje glagoljskog tiskarstva od 400 godina:
  - glagolske inkunabule i postinkunabule
(Venecija, Senj, Rijeka)
  - protestantska tiskara u Urachu (1561. – 1565.)
  - tiskara Kongregacije za širenje vjere u Rimu (1626. – 1909.)
  - od 1899. tiskara Kurykta na Krku
  - 20. i 21. st.: pretisci i faksimilni pretisci glagoljskih izvornika

Jezik hrvatskih glagoljskih tekstova

- jezik hrvatskih glagoljskih tekstova razvijao se u nekoliko faza:
  - indigena redakcija staroslavenskog jezika (traje do konca 16. st.)
  - protestantska faza u drugoj polovici 16. st.
  - rusificirana redakcija hrvatskog staroslavenskog jezika (17. st. – konac 19. st.)
  - novohrvatska redakcija (od 1893.: Dragutin Antun Parčić)

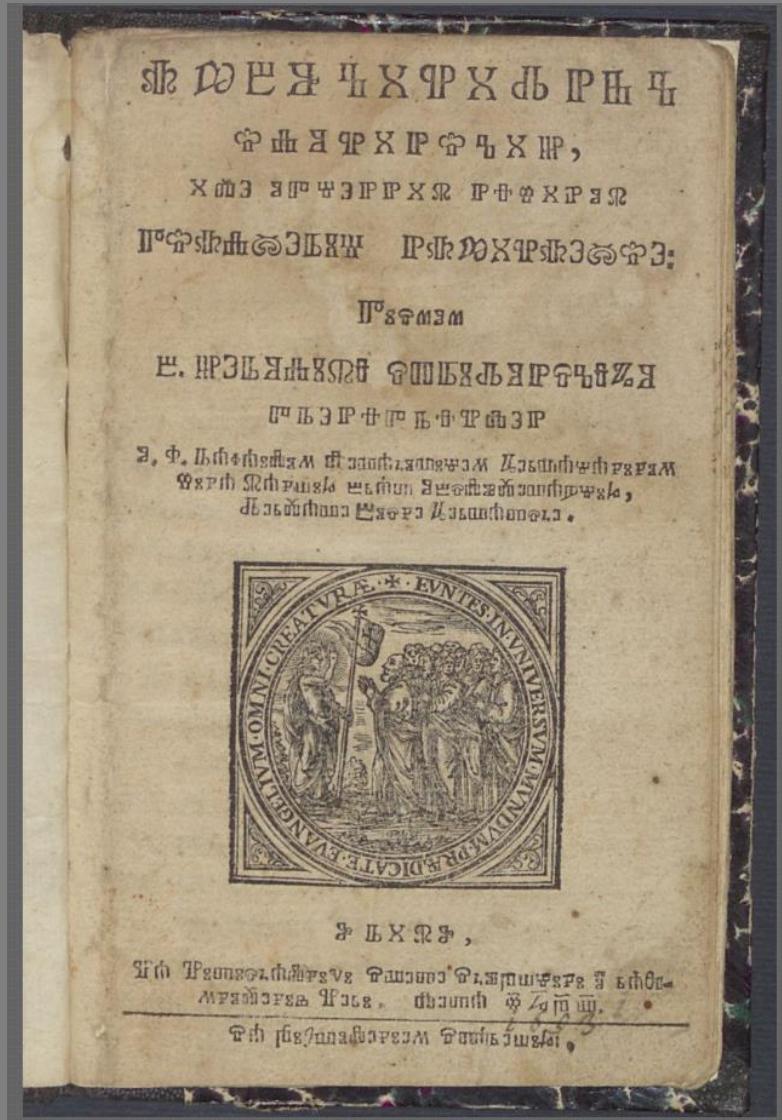

Glagoljica u fondu NSK

- glagolske inkunabule : Misal iz 1483;
Baromićev brevijar
- senjska tiskara:
  - Meštrija .. ; Korizmenjak
- riječka tiskara:
  - Misal hrvatski ; Oficii
- uraška tiskara:
  - Katehismus ; Postila ; Novi zavjet u prijevodu ; Edni kratki razumni nauci ; Artikuli

Rimska tiskara (Kongregacija za širenje vjere)

- Bellarmino, R. Naukъ karstjanski
- Levakovićev misal
- Polanco, J. Ispravnik
- Levakovićev brevijar
- Paštrićev brevijar
- Paštrićeva početnica
- Paštrićev misal
- Misse za umervšie
- Karamanov bukvar
- Karamanov misal
- Misse za umervšie
- Čini svetyh
- Karaman-Sovićev brevijar
- Parčićeva prigodnica
- Činъ i pravilo misi
- Misi za umrš्यee

Posljednja glagoljska tiskara

- tiskara Kurykta (osnovana 1899. na Krku) – edicija *Analecta sacrae scripturae ex antiquioribus codicibus glagoliticis* u osam dijelova:
- Liber lob; Liber Ruth; Liber Ecclesiastis; Propheta loel; Propheta Oseas; Propheta Habacuc; Sophonias-Haggaeus; Zacharias-Malachias

Portal Glagoljica.hr

8

I – jedanaesto slovo glagoljičke azbuke, sastavni veznik, upućuje na egipatski ideogram – ruku, simbolizira zajedništvo. Portal Glagoljica.hr je rezultat rada velikog broja suradnika koje je povezao zajednički cilj – okupiti i učiniti dostupnim bogato glagoljsko nasljeđe.

- Suradnički portal uspostavljen u projektu Hrvatska glagoljica
- Struktura, dizajn i izrada portala - NSK i ArhivPro

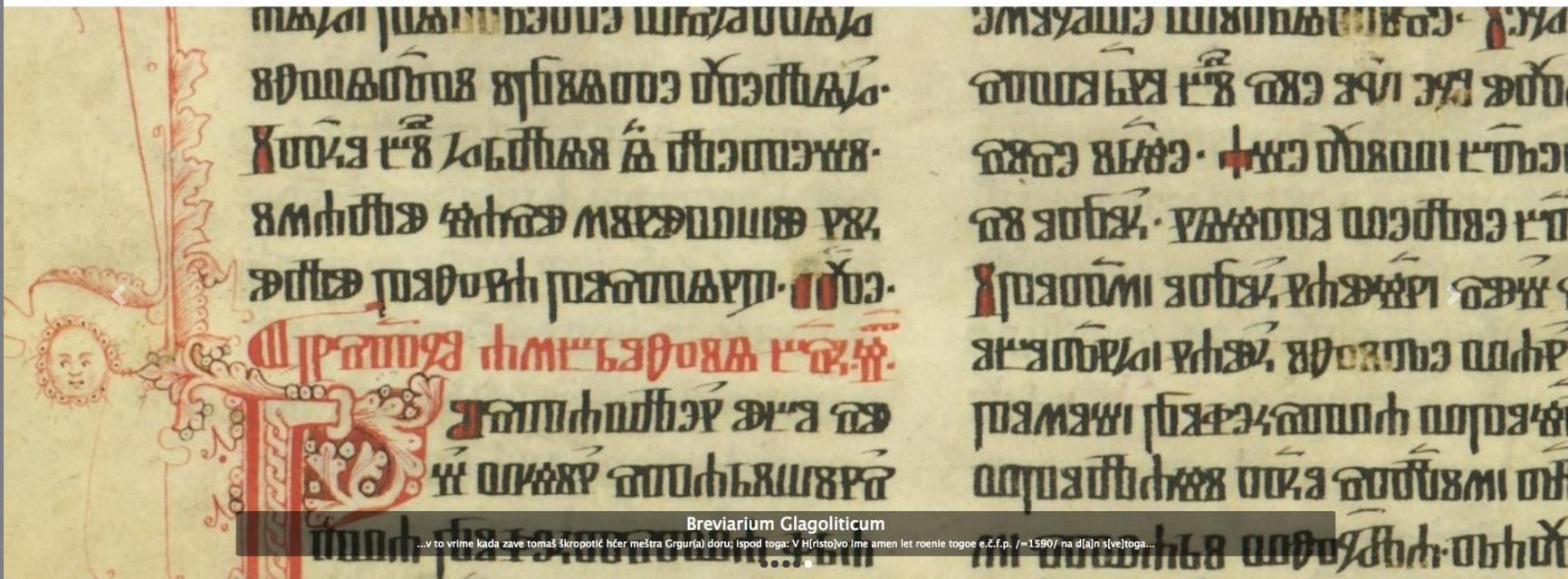
Portal Glagoljica.hr

Glagoljica.hr

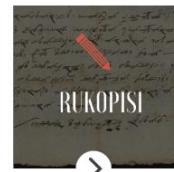
zagreb@glagoljica.hr

ZBIRKE SURADNICI O PROJEKTU O PORTALU KONTAKT

Breviarium Glagoliticum

...v to vreme kada zave tomaš Škropotić (čfer meštra Grgura) don; ispod toga: V Hristojo Ime amen let roenje togoe e.č.f.p. /=1590/ na d[an] sive[toga...]

Vrste sadržaja portala

[>](#)

[>](#)

[>](#)

[>](#)

[>](#)

[>](#)

NOVO

Kožičićeva glag...

O ponovnim izd...

Glagoljaštvo u Z...

Zbirke glagoljsk...

Neke grafetičke...

JEDAN POGLED
U HRVATSKO GLAGOLJAVLJIVO

Načini pregledavanja

Pregled

Misal hruacki po rimski običaji i činju sa vsemi eže v die misaleh sut ... od slova do slova kužanji popravleni i prepisanji častnim ... Šimunom Kožičićem Zadranino biskupom modruškim.

Impresum Materijalni opis Suradnik Suradnik Zbirka

U Rimu : Va vitiskalnici svete Skupščini ot razmnoženja veri, 165 [16] listova ; 16°.

Levaković, Rafael (1590.–1650.) Congregatio de propaganda fide (Roma)

Zbirka rukopisa i starih knjiga NSK • Hrvatska glagoljica

Pregled

Čast' letnae : ot' nedele Tr... Casoslov' rimskij s...

Breviarium Romanum

Impresum Materijalni opis Suradnik Suradnik Zbirka

Štampan v Rici : traćeniem ego mlini. Dominikom i Bartolomej Stampaduri, dan u i.dz. misice aprila leto ... č.f.a. [28. 4. 1531.] [11], s.k.dz. [248] listova : ilustr. ; 8° (21 cm).

Zanetti, Bartolomeo • Dominik • Kožičić Benja, Šimun (1460.–1515) Zbirka rukopisa i starih knjiga NSK • Hrvatska glagoljica

Prikazano 12 od 100

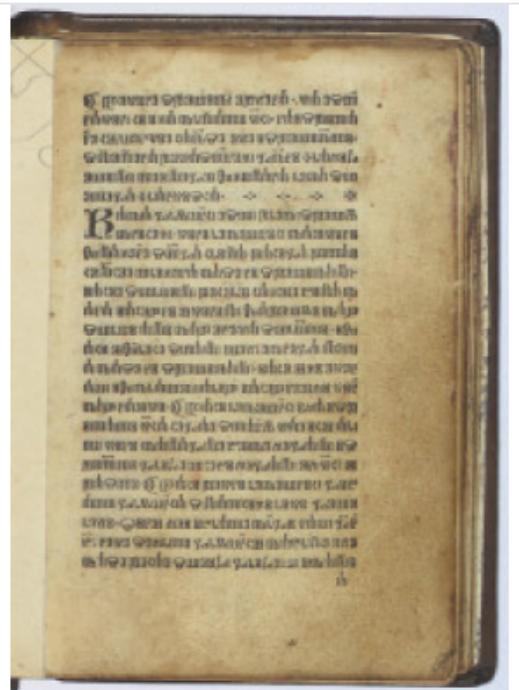
Pregled

Čast' letnae : ot' nedele Troice daže do nedele pervie Prijestvie = Pars aestiva : a dominica Trinitatis usque dominicam primam Adventus.

Impresum Materijalni opis

Rome : Typis et impensis sac. Congregationis de propaganda fidei 1160, CCLVI, b. [2] str.

Spovid općena / [stumačiju s knigъ latinskihъ počtuvani g[ospo]d[i]nъ Ēkovъ Blažolović].

[Preglednik](#)

[Preglednik s transkripcijom](#)

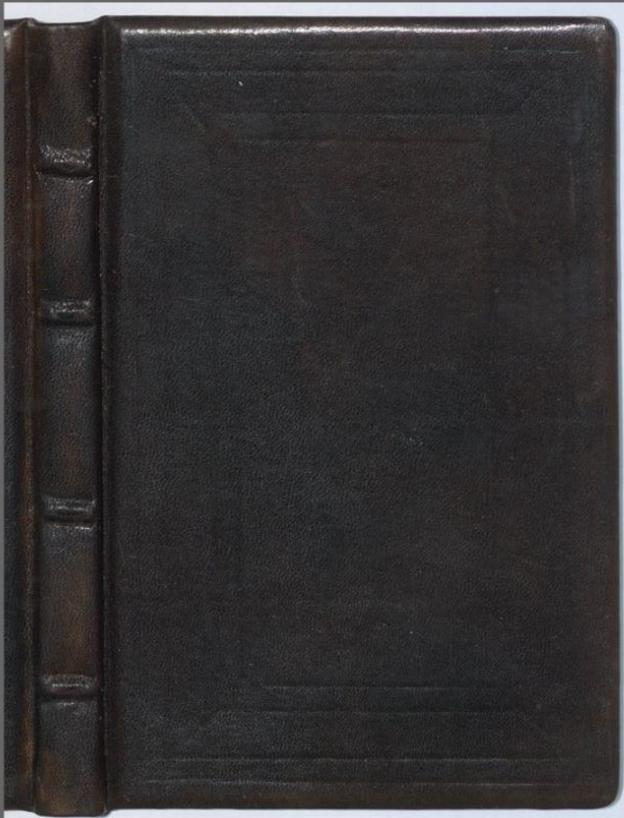
<i>Impresum</i>	[Senj] : [Ja popъ Blažь Bar[o]m[o]vъ sinъ z Vrbnika štampahъ ova spovidъ], naletъ g[ospod]nih чупе avrila id danъ [25. 4. 1496.].
<i>Materijalni opis</i>	[71], [5] str. ; 16°.
<i>Autor</i>	Carcano, Michele • Baromić, Blaž (poslije 1440.-poslije 1505.) • Blažolović, Jakov
<i>Opis</i>	Izvornik u vlasništvu Samostana sv. Franje Ksaverskoga u Zagrebu, digitaliziran je suradnjom Samostana i Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu u sklopu projekta Hrvatska glagoljica.
<i>Jezik</i>	latinski
<i>Mjesto izdavanja</i>	Senj
<i>Mjesto tiskanja</i>	Senj
<i>Tiskar</i>	Senjska tiskara
<i>Pismo</i>	glagoljica
<i>Format</i>	image/jpeg
<i>Vrsta</i>	stara knjiga • knjige
<i>Projekt</i>	Hrvatska glagoljica : digitalizacija građe i uspostava digitalne zbirke
<i>Zbirka</i>	Hrvatska glagoljica • Zbirka Samostana sv. Franje Ksaverskog u Zagrebu • Incunabula Croatica
<i>Dostavio</i>	Samostan sv. Franje Ksaverskog (Zagreb)
<i>Prava</i>	Slobodan pristup. Sva prava pridržana.
<i>Identifikatori</i>	000980851
	NSK

Preglednik

općena / [stumačiju s knigъ latinskih počtuvani g[ospo]d[i]nъ Ēkovъ Blažolovič].

1 : Slika 1 | | | | | Stranice | In

Naslov

Spovid općena / [stumačiju s knigъ latinskih počtuvani g[ospo]d[i]nъ Ēkovъ Blažolovič].

Metapodaci

Impresum

[Senj] : [Ja popъ Blaž Bar[o]m[o]vъ sinъ z Vrbnika štampahъ o spovidib], naletib g[ospod]nih čupe avrila id danъ [25. 4. 1496]

Materijalni opis

[71], [5] str. ; 16°.

Autor

Carcano, Michele Baromić, Blaž (poslije 1440.-poslije 1505.)
Blažiolović, Jakov

Opis

Izvornik u vlasništvu Samostana sv. Franje Ksaverskoga u Zagrebu je digitaliziran je suradnjom Samostana i Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu u sklopu projekta Hrvatska glagoljica.

Jezik
latinski

>
Mjesto izdavanja
Senj

Mjesto tiskanja
Senj

Tiskar
Senjska tiskara

Pismo
glagoljica

Format
image/jpeg

Vrsta
stara knjiga knjige

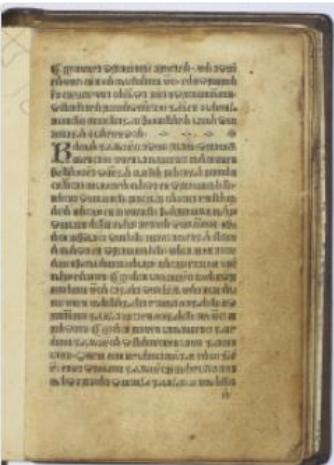
Projekt
Hrvatska glagoljica : digitalizacija građe i uspostava digitalne

Zbirka
Hrvatska glagoljica Zbirka Samostana sv. Franje Ksaverskog u Zagrebu Incunabula Croatica

Dostavio
Samostan sv. Franje Ksaverskog (Zagreb)

Prikaz djela u kontekstu

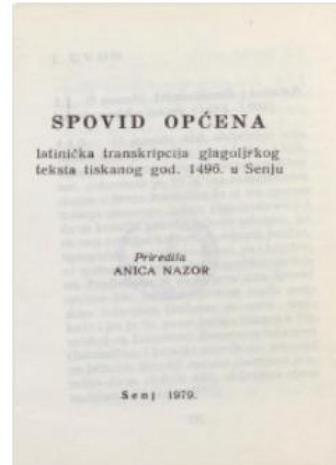
Popis Pregled

Spovid općena / [stumačiju s ...]

Spovid općena / oslikala i liko...

Spovid općena : latinička trans...

Prikazano 4 od 4 zapisa

74-84228

SENJSKA SPOVID OPCENA KAO IZVOR
AKADEMILJINA JEĆUNIKA HRVATSKOGA
ILI SRPSKOGA JEZIKA

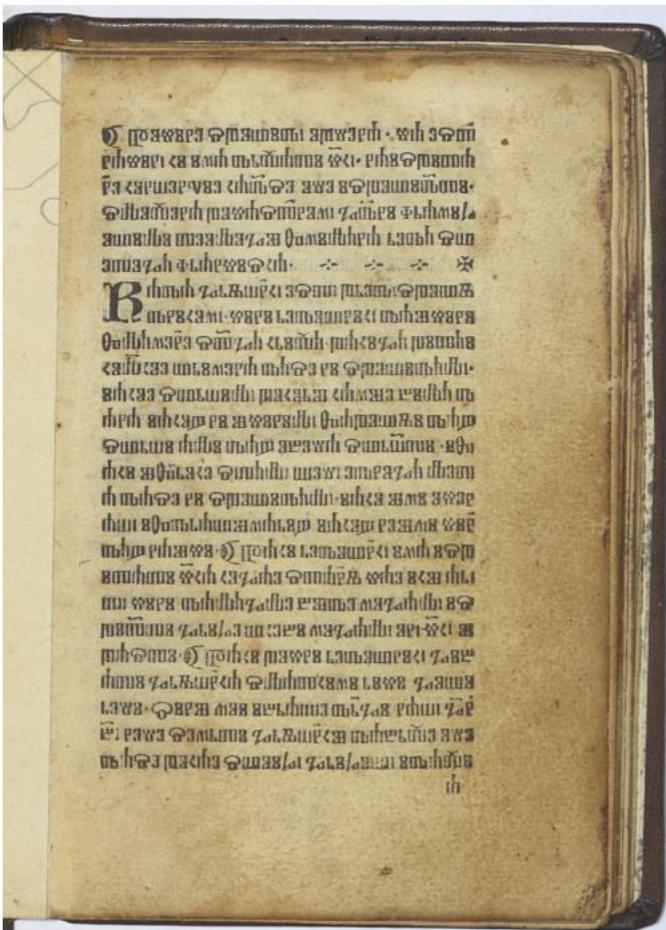
SPOVID OPĆENA

jska Spovid općena kao izv...

Usporedni prikaz izvornika i ...

Spovid općena / [stumačiju s knigъ latinskih počtuvani g[ospo]d[i]nъ Ēkovъ Blažolović].

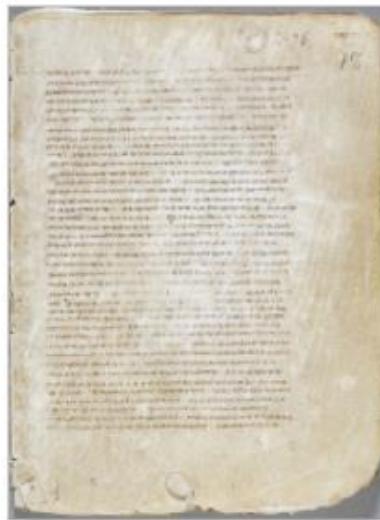
← 5/86 →

Počinje spovid općena, ča jest način ki ima držati človik na ispitanje konšencije kad se oće ispovidati. Složena po častnom gospodini fra Mihovili, teologu z Milana reda svetoga Frančiska. Kada grišnik jest pred spovidnikom, čini redovnik da učini zlamen'je svetoga križa, paki ga pitaj: koliko je vrimena da se nî spovidal, i ako je svršil pokoru ka mu je bila dana, i ako ju nî učinil, zapovij da ju svrši, ali da ju obeća svršiti, i zaki uzrok je stal već jednoga leta da se nî spovidal, i ako umi Očen, aš i Zdravu Mariju, i ako ju ne umi, čin da ju nauči. Paki redovnik ima ispitati človika koga je stan'ja, ča je i ku arat čini da lagje bude mogal ispitati grihe u ke bi mogao on človik upasti. Paki počni redovnik gibrati grišnika slatkimi riči govoriti: Sinu moj i brate dragi, naš Gospodin Bog neće semrti grišniku, da brže oće da se pokaje svojih grijhov i da ži-

Vizualizacija podataka (1)

Vremenska lenta

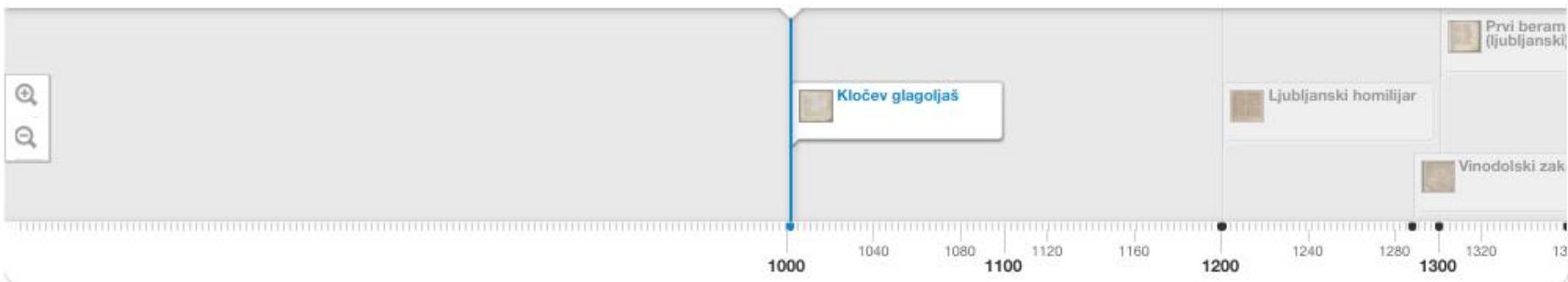

1001

Kločev glagoljaš

[Pročitaj više u detaljima zapisa](#)

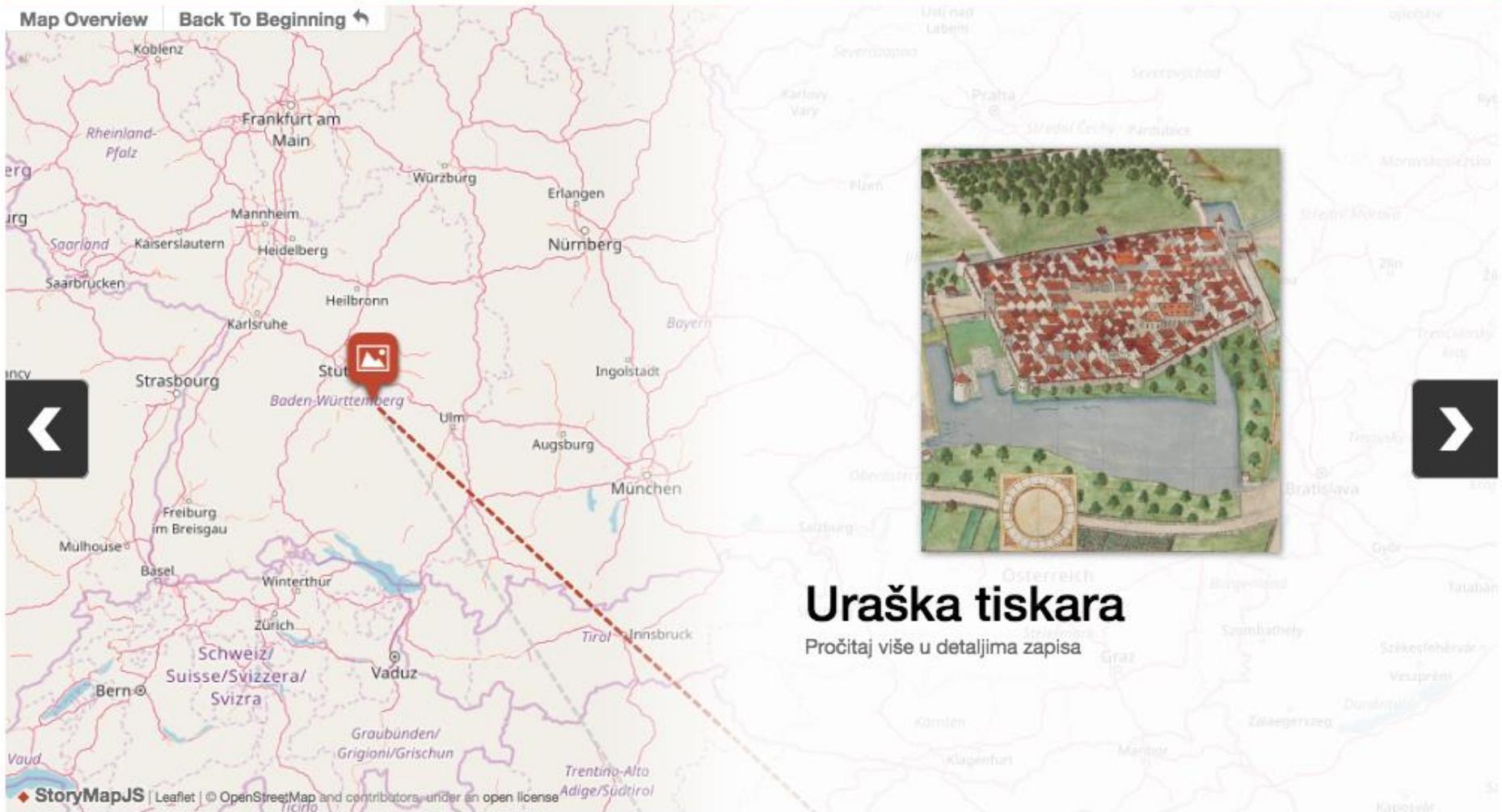
1200

Ljubljanski
homilijar

Vizualizacija podataka (2)

Tiskare

Map Overview Back To Beginning ↺

Uraška tiskara

Pročitaj više u detaljima zapisa

Daljnji razvoj

- budućnost projekta: suradnja NSK s knjižnicama JI Europe
  - središnji portal o glagoljici kao mjesto okupljanja podataka o glagoljskim fondovima izvan Hrvatske
  - bibliografski opis (opće) + podatci o primjercima (pojedinačno i specifično)
- proširenje suradnje – dodavanje radova istaknutih istraživača i znanstvenika o glagoljici
- uvrštavanje novih sadržaja na portal (glazba)

Ѱ

ѡ

Ѡ

ѧ

ѡ

ѿ

Ѡ

Ѣ

ѡ

Ѡ

Ѣ

Ѱ

info@glagoljica.hr

ѿ

Ѡ

ѧ

ѿ

ѡ

Ѱ

ѡ

ѡѡ

ѡ

Ѡ

ѧ